

2019 AĞUSTOS

TÜRKİYE İMSAD AYLIK SEKTÖR RAPORU

YÖNETİCİ ÖZETİ
EXECUTIVE SUMMARY
TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ
TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ
TÜRKİYE EKONOMİSİ
DÜNYA EKONOMİSİ
DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ
ÖZEL BÖLÜM

Katkılarıyla

BİLGİ: Rapor içerisinde paylaşılan TÜİK kaynaklı veriler, 'Takvim ve Mevsimsellik Etkisinden Arındırılmamış' verilerdir.

YÖNETİCİ ÖZETİ

- ❑ İnşaat sektörü 2019 yılı ikinci çeyrekte yüzde 12,7 küçüldü.
- ❑ İnşaat sektörü ikinci çeyrekte genel ekonominin altında performans gösterdi.
- ❑ İnşaat harcamaları yılın ilk yarısında reel olarak yüzde 33,0 geriledi.
- ❑ İnşaat sektörü güven endeksi Ağustos ayında bir önceki aya göre 1,1 puan arttı.
- ❑ Mevcut inşaat işleri endeksi Ağustos ayında bir önceki aya göre 0,1 puan yükseldi.
- ❑ Yeni alınan inşaat işleri endeksi Ağustos ayında bir önceki aya göre 2,9 puan arttı.
- ❑ 2019 Temmuz ayında konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 17,5 azaldı.
- ❑ 2019 Temmuz ayında birinci el konut satışları geçen yılın aynı ayına göre yüzde 32,4 düştü.
- ❑ 2019 yılı Temmuz ayında ipotekli konut satışları 13.064 adet oldu.
- ❑ 2019 ilkyarısında alınan yapı ruhsatları alan bazında 2018 ilk yarısına göre yüzde 60,1 azaldı.
- ❑ 2019 ilkyarısında alınan yapı izinleri alan bazında 2018 ilk yarısına göre yüzde 2,8 arttı.
- ❑ Konut kredileri yıllık bazda yüzde 10,1 geriledi.
- ❑ 2019 Haziran'da inşaat malzemesi sanayi üretimi 2018 Haziran'ına göre yüzde 21,2 geriledi.
- ❑ 2019 Haziran ayında inşaat malzemesi ihracatı 2018 Haziran ayına göre yüzde 17,5 düştü.
- ❑ 2019 Haziran ayında inşaat malzemesi ithalatı 2018 Haziran ayına göre yüzde 27,9 geriledi.
- ❑ Türkiye ekonomisi ikinci çeyrekte yüzde 1,5 küçüldü.
- ❑ Sanayi sektörü ikinci çeyrekte yüzde 2,7 daraldı.
- ❑ Banka kredileri yıllık olarak sadece yüzde 2,7 büyüdü.
- ❑ Takipteki krediler 297 milyar Türk Lirası'na ulaştı.
- ❑ Ekonomik güven endeksi toparlanmaya çalışıyor.
- ❑ Türk Lirası risklerin geri dönmesi ile değer kaybediyor.
- ❑ Dünya ekonomisi 2019 yılında zayıflamaya devam ediyor.
- ❑ Dünya mal ticareti 2019 yılında büyümeyebilir.
- ❑ ABD merkez bankası FED'den yeni faiz indirimi bekleniyor.
- ❑ Euro Dolar paritesi 1,10'un altına iniyor.
- ❑ ABD'de konut inşaat harcamaları 2019 yılında zayıflıyor.
- ❑ ABD'de konut sektöründe dalgalanma yaşanıyor.
- ❑ AB inşaat harcamaları 2019 yılı ikinci çeyrekte yüzde 2,0 büyüdü.
- ❑ Euro bölgesi inşaat malzemesi fiyatları Ağustos ayında geriledi.

EXECUTIVE SUMMARY

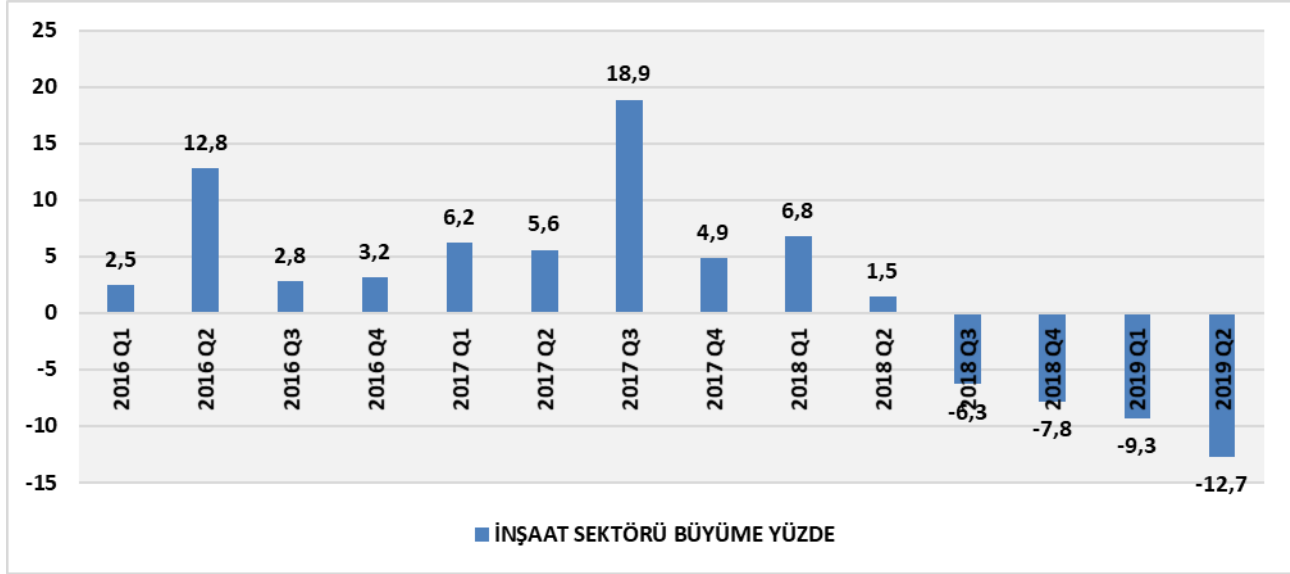
- ❑ Construction sector declined 12,7 percent in the second quarter of 2019.
- ❑ Construction sector performed below general economic performance.
- ❑ Construction expenditures declined 33,0 percent at real term.
- ❑ Construction sector confidence index rose 1,1 point in august of 2019.
- ❑ Existing construction activities index increased 0,1 point in august of 2019.
- ❑ New construction orders index enlarged 2,9 point in august of 2019.
- ❑ House sales narrowed 17,5 percent in July of 2019.
- ❑ New houses sales decreased 32,4 percent in July of 2019.
- ❑ Mortgaged sales of House realised as 13.064 units in July of 2019.
- ❑ Construction permits declined 60,1 percent in the first half of 2019.
- ❑ Occupation permits increased 2,8 percent in the first half of 2019.
- ❑ Housing credits outstanding narrowed 10,1 percent.
- ❑ Construction materials industrial production narrowed 21,2 percent in June of 2019.
- ❑ Construction materials export decreased 17,5 percent in June of 2019.
- ❑ Construction materials import dropped 27,9 percent in June of 2019.
- ❑ Turkish economy narrowed 1,5 percent in the second quarter of 2019.
- ❑ Industrial sector declined 2,7 percent in the second quarter of 2019.
- ❑ Total banking credits outstanding growth only 2,7 percent.
- ❑ Banking credits in watchlist reached to 297 billion TL.
- ❑ Economic confidence is sending improvement signals.
- ❑ Turkish lira is facing depreciation conditions again.
- ❑ Global economy has been weakening during the 2019.
- ❑ FED is estimated to lower interest rates.
- ❑ Euro Dollar parity is below 1,10 level.
- ❑ US construction expenditures are weakening.
- ❑ US housing sector is stagnating.
- ❑ EU construction expenditures increased 2,0 percent in the second quarter of 2019.
- ❑ EU construction materials prices declined in august of 2019.

TÜRKİYE İNŞAAT VE YAPI SEKTÖRÜ

İnşaat Sektörü 2019 Yılı İkinci Çeyreğinde Yüzde 12,7 Küçüldü

İnşaat sektörü 2019 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 12,7 küçülmüştür. Böylece inşaat sektörü dört çeyrektir üst üste küçülürken en hızlı küçülme bu çeyrekte yaşanmıştır. İnşaat sektöründe çeyrek dönemler itibarıyla küçülme hızlanmaktadır. İnşaat sektörü hem kendi iç dinamiklerindeki bozulmalar hem de 2018 yılının ikinci yarısından itibaren yaşanmaya başlanan finansal dalgalanmalar nedeniyle olumsuz etkilenmiştir. Sektörde gerek talep tarafında gerek fiyatlar tarafında gerekse de müteahhitlerin mali yapılarında sıkıntılar ikinci çeyrekte artarak sürmüştür. İnşaat sektöründe mevcut sorunlar çözülmeden büyümeye geçiş ötelenmeye devam edecektir.

Şekil.1– İnşaat Sektörü Çeyrek Dönem Büyüme Yüzde

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İnşaat Sektörü Performansı Genel Ekonominin Altında Kaldı

Ekonomi yeni yılın ikinci çeyreğinde yüzde 1,5 küçülürken gayrimenkul sektörü yüzde 2,8 büyümüştür. Böylece yeni yılın ikinci çeyreğinde de yüzde 12,7 küçülen inşaat sektörü genel ekonominin oldukça altında bir performans göstermiştir.

Tablo.1 İnşaat Sektörü ve Ekonomik Büyüme Yüzde

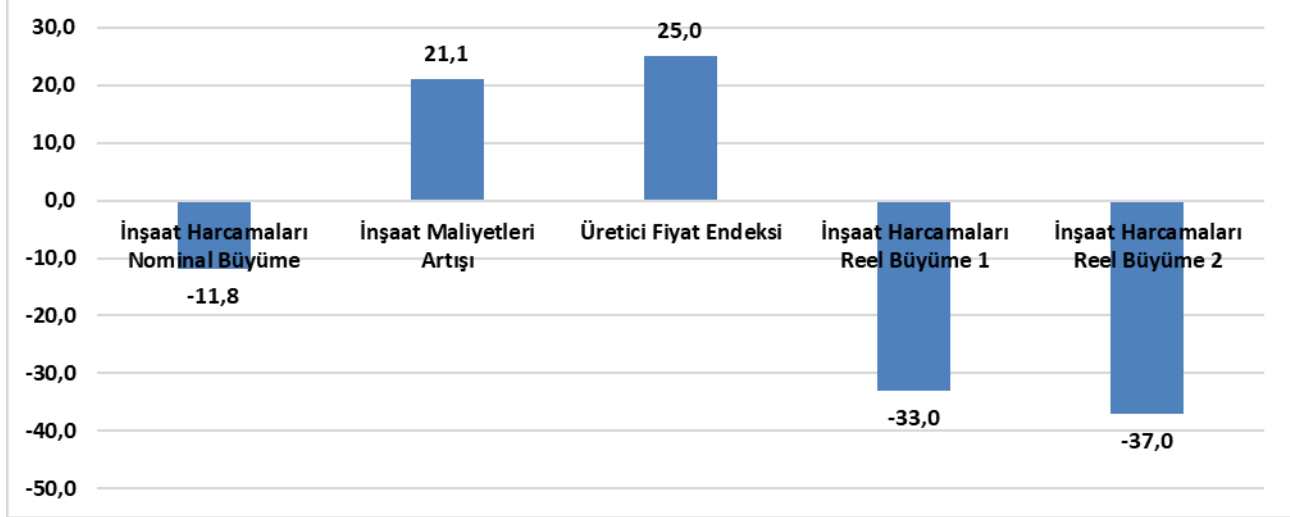
DÖNEM	İNŞAAT	GAYRİMENKUL	GSYİH
2017	9,0	2,3	7,5
2018 Q1	6,8	3,8	7,4
2018 Q2	1,5	0,8	5,6
2018 Q3	-6,3	2,3	2,3
2018 Q4	-7,8	4,8	-2,8
2018	-2,1	2,9	2,8
2019 Q1	-9,3	1,6	-2,4
2019 Q2	-12,7	2,8	-1,5

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İnşaat Harcamaları İlk Yarıda Nominal ve Reel Olarak Azaldı

İnşaat harcamaları 2019 yılının ilk yarısında geçen yılın aynı dönemine göre cari fiyatlarla yüzde 11,8 gerileme göstermiştir. Böylece nominal olarak harcamalar düşmüştür. Ayrıca aynı dönemde gerçekleşen yıllık yüzde 21,1 inşaat maliyeti artışı ve yüzde 25,04 üretici fiyat endeksleri ile karşılaştırıldığında inşaat harcamaları reel olarak yüzde 33,0 veya yüzde 37,0 daralmıştır. İnşaat harcamalarında keskin bir düşüş yaşanmıştır.

Şekil.2 2019 İlk Yarısında İnşaat Harcamalarında Büyüme

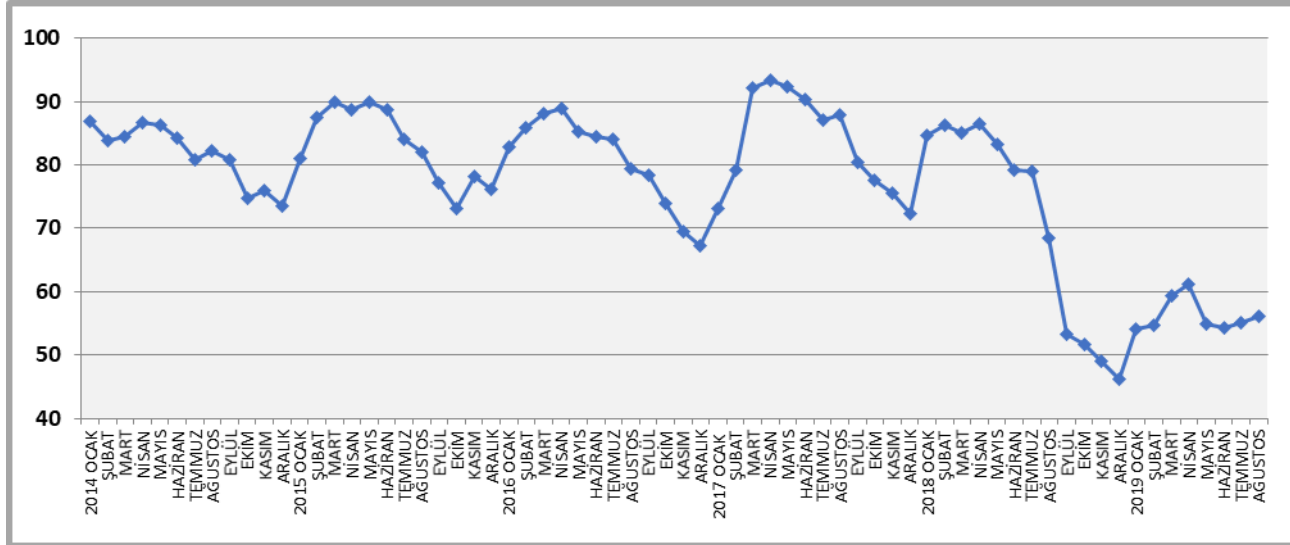

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İnşaat Sektörü Güven Endeksi Ağustos Ayında 1,1 Puan Arttı

İnşaat sektörü güven endeksinde sınırlı artış Ağustos ayında da sürmüştür. Yeni yılın ilk dört ayında inşaat sektörü güven endeksi 15,1 puan artmış, Mayıs ayında ise bir önceki aya göre 6,3 puan gerilemişti. Haziran ayında durağanlaşan ve 0,6 puan düşerek zayıflayan inşaat sektörü güven endeksi Temmuz ayında 0,8 puan artmıştı. İnşaat sektörü güven endeksi Ağustos ayında da 1,1 puan daha artmıştır. İnşaat sektörü güven endeksinde toparlanma hem çok sınırlı kalmakta hem de güven seviyesi halen çok düşük seviyelerde bulunmaktadır.

Şekil.3– İnşaat Sektörü Güven Endeksi (2010=100)

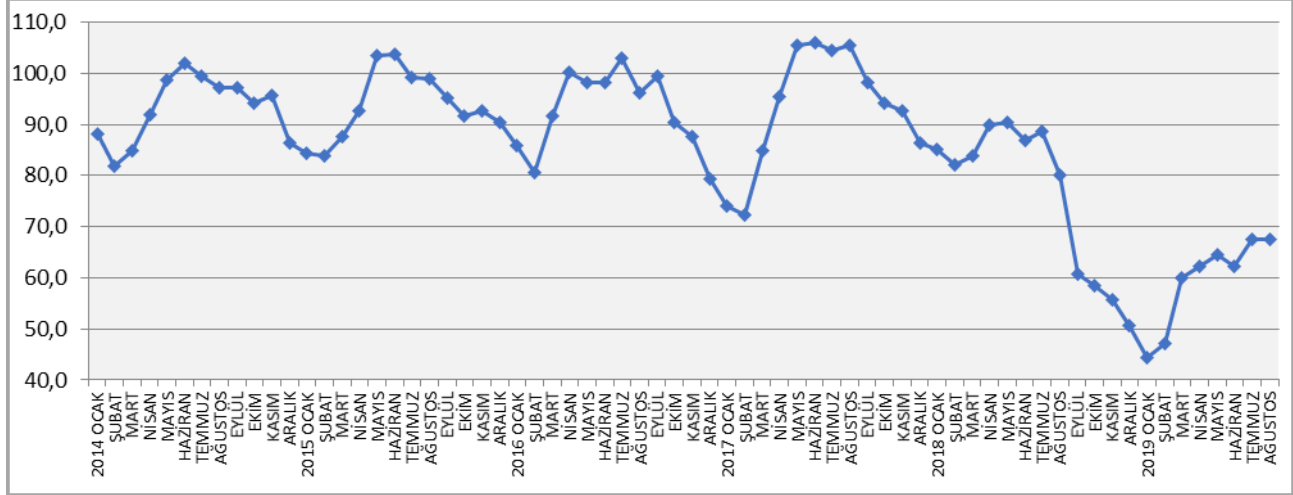

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Mevcut İnşaat İşleri Seviyesi Ağustos Ayında 0,1 Puan Arttı

Ağustos ayında inşaat işleri mevcut seviyesi bir önceki aya göre sadece 0,1 puan artmış ve oldukça düşük seviyede kalmaya devam etmiştir. İnşaat işleri mevcut seviyesi Ocak ayındaki sert düşüş ardından artış eğilimine girmiş ve Mayıs ayına kadar yükselmiş, Haziran ayında uzun bayram tatili ve siyasi beklentiler ile mevcut işlerde düşüş gerçekleşmişti. Temmuz ayında ise mevcut inşaat işleri seviyesi bir önceki aya göre 5,2 puan artış göstermişti. Ağustos ayında ise mevcut işler hemen aynı seviyede kalmıştır. Bu gelişmelere bağlı olarak mevcut inşaat işleri seviyesi geçen yıllar ile karşılaştırıldığında yaklaşık yüzde 25 daralmayı göstermektedir. Mevcut işler seviyesindeki tatmin edici artış sektöründe yaşanan talep ve finansman sorunlarının kalıcı olarak çözülmesi ile mümkün olacaktır.

Şekil.4 – Son Üç Ay İnşaat Faaliyetleri Endeksi (2010=100)

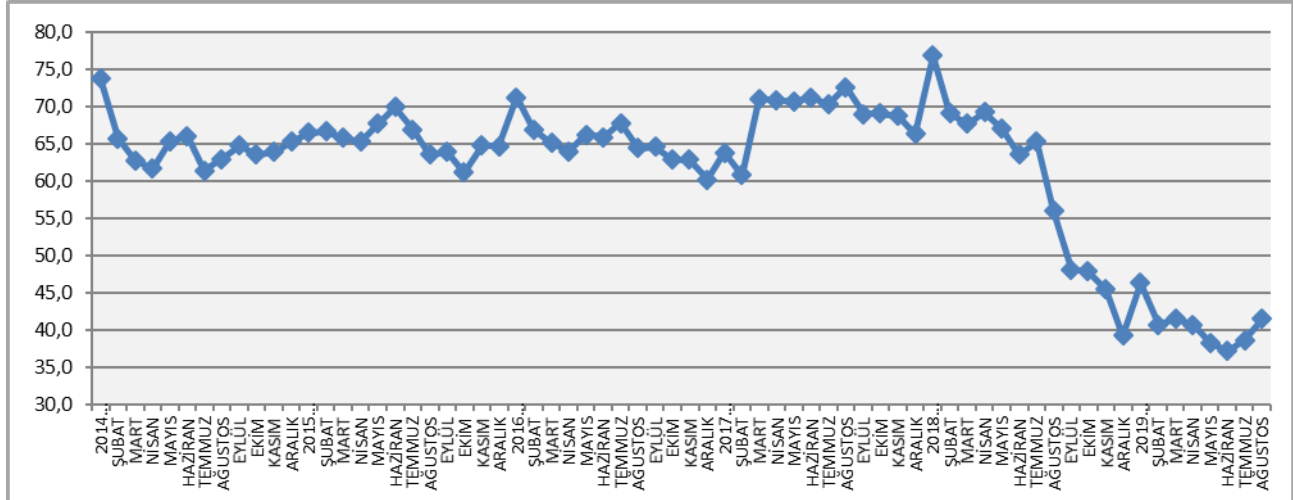

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yeni Alınan İnşaat İşleri Seviyesinde 2,9 Puan Artış Yaşandı

İnşaat sektöründe alınan yeni iş siparişleri 2019 yılı Temmuz ayında ilk kez aylık bazda artış gösterdikten sonra Ağustos ayında da 2,9 puan birden yükselmiştir. Yeni alınan inşaat işlerinde sınırlı bir toparlanma görülmektedir ve dip seviyeden bir dönüş olmuştur. Ancak alınan yeni iş siparişleri seviyesi halen çok düşüktür ve inşaat sektöründe önümüzdeki çeyrek dönemlerde de daralma olacağına işaret etmektedir.

Şekil.5– Yeni Alınan İnşaat İşleri Endeksi 2010=100

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Konut Satışları Temmuz Ayında Yüzde 17,5 Geriledi

Konut satışlarındaki gerileme Temmuz ayında yavaşlamıştır. Temmuz ayında toplam konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 17,5 düşerek 102.236 olmuştur. Böylece 2019 yılının ilk yedi ayında konut satışları 2018 yılının aynı dönemine göre yüzde 22,5 gerileyerek 769.910 adetten 596.364 adete inmiştir. Yılın geri kalan aylarına yönelik olarak ise konut kredi faizlerindeki düşüş beklentisine bağlı olarak bir iyimserlik bulunmaktadır. Konut alımlarına yönelik teşvikler yılsonuna kadar devam etmektedir. Ancak satın alma gücündeki kalıcı zayıflama ihtiyaç sahiplerinin konut talebini, konut fiyatlarındaki gerileme ise yatırım amaçlı konut talebini sınırlamaktadır.

Tablo.2 Aylık Konut Satışları

DÖNEM	2015	2016	2017	2018	2019
OCAK	86.167	84.556	95.389	97.019	72.937
ŞUBAT	95.021	101.703	101.468	95.953	78.450
MART	116.030	117.205	128.923	110.905	105.046
NİSAN	119.317	106.348	114.446	103.087	84.403
MAYIS	107.888	114.800	116.558	119.655	91.937
HAZİRAN	110.657	106.187	97.579	119.413	61.355
TEMMUZ	96.859	81.343	115.869	123.878	102.236
AĞUSTOS	112.463	114.751	120.918	105.154	
EYLÜL	92.483	108.918	140.298	115.977	
EKİM	104.098	130.274	122.882	146.536	
KASIM	106.008	132.665	122.732	89.626	
ARALIK	142.599	142.713	132.972	136.845	
TOPLAM	1.173.676	1.341.463	1.409.314	1.375.398	

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yeni Konut Satışları Temmuz Ayında Yüzde 32,4 Geriledi

Türkiye genelinde ilk el konut satışları Temmuz ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 32,4 gerileyerek 38.931 adet olarak gerçekleşmiştir. Böylece 2019 yılının ilk yedi ayında yeni konut satışları yüzde 32,5 düşerek 356.494'ten 240.734 adete gerilemiştir. Yeni konut satışları konut stokunun eritilmesi ve yeni konut başlangıçları için önemli olmakla birlikte stokları eritme hızı düşük kalmaya devam etmektedir. İkinci el konutlardaki aylık gerileme ise Temmuz ayında yüzde 4,5 olmuştur.

Tablo.3– Konut Satışlarının Dağılımı

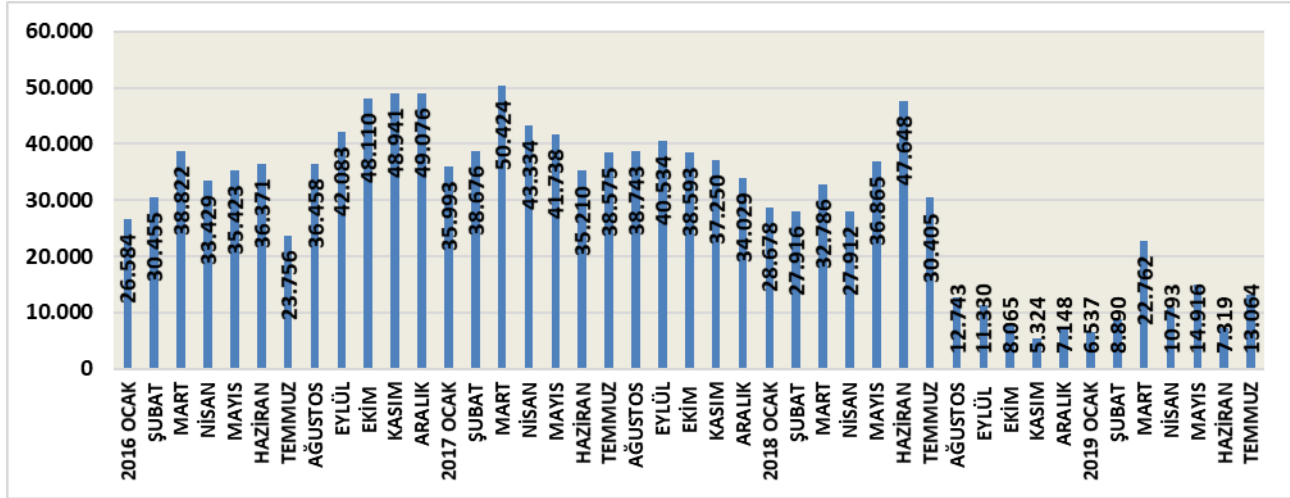
DÖNEM	2017		2018		2019	
	İlk El	İkinci El	İlk El	İkinci El	İlk El	İkinci El
OCAK	44.235	51.154	44.363	52.656	31.048	41.889
ŞUBAT	45.215	56.253	43.713	52.240	32.648	45.802
MART	56.376	72.547	50.701	60.204	44.163	60.883
NİSAN	51.988	62.458	47.534	55.553	33.443	50.960
MAYIS	52.976	63.582	55.502	64.153	37.246	54.691
HAZİRAN	45.433	52.146	57.064	62.349	23.265	38.090
TEMMUZ	53.949	61.920	57.617	66.261	38.931	63.305
AĞUSTOS	56.498	63.700	49.362	55.792		
EYLÜL	70.019	70.279	54.712	61.285		
EKİM	56.994	65.888	74.815	71.721		
KASIM	59.354	63.378	40.821	48.805		
ARALIK	66.661	66.311	69.861	66.984		
TOPLAM	659.698	749.616	646.065	718.003		

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

İpotekli Konut Satışları Temmuz Ayında Yüzde 57,0 Geriledi

Türkiye genelinde konut satışlarında banka kredileri ile yapılan satışlar veya bir başka deyimle ipotekli satışlar önemli rol oynamaktadır. Temmuz ayında ipotekli konut satışları geçen yılın aynı ayına göre yüzde 57,0 düşerek 13.064 adete inmiştir. 2019 yılı Temmuz ayında gerileme Haziran ayına göre yavaşlamıştır. Ayrıca konut kredi faiz oranlarının düşme eğilimine girmesi ile ipotekli satışlarda toparlanma beklenmektedir. İpotekli konut satışları yılın son aylarında konut kredi faizlerindeki düşüşe bağlı olarak sınırlı artışlar gösterebilecektir.

Şekil.6 İpotekli Konut Satışları Adet

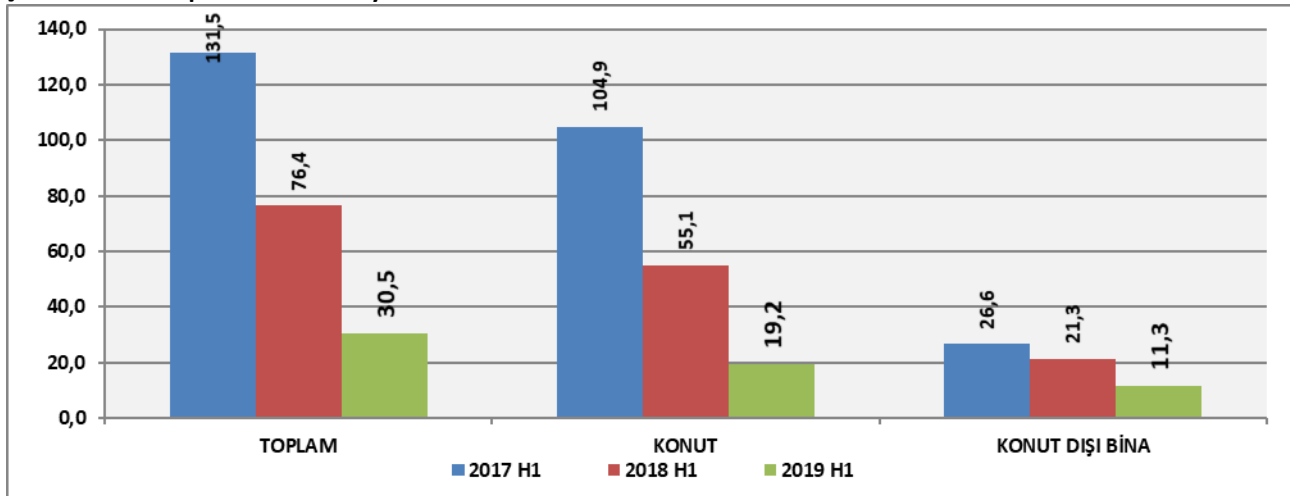

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yılın İlk Yarısında Alınan Yapı Ruhsatları Alan Bazında Yüzde 60,1 Azaldı

2019 ilk yarıyıl döneminde alınan toplam yapı ruhsatları alan bazında yüzde 60,1 azalarak 30,50 milyon metrekare olmuştur. 2019 ilk yarıyıl döneminde alınan konut yapı ruhsatları alan bazında geçen senenin ilk yarısına göre yüzde 65,2 gerileyerek 19,16 milyon metrekare olmuştur. Konut dışı bina yapı ruhsatları ise aynı dönemde yüzde 46,7 düşerek 11,34 milyon metrekare olarak gerçekleşmiştir.

Şekil.7 Alınan Yapı Ruhsatları Milyon Metrekare

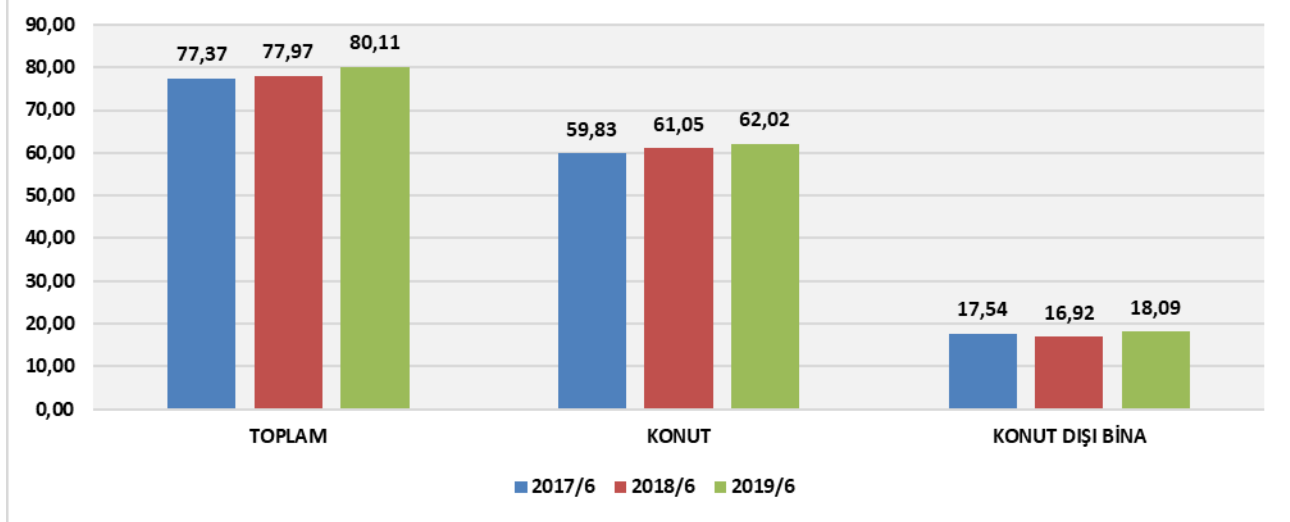

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Yılın İlk Yarısında Alınan Yapı İzinleri Alan Bazında Yüzde 2,8 Arttı

2019 ilk yarıyıl döneminde alınan toplam yapı izinleri alan bazında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 2,8 artarak 80,11 milyon metrekare olmuştur. 2019 ilk yarıyıl döneminde alınan konut yapı izinleri alan bazında geçen senenin ilk yarısına göre yüzde 1,6 artmış ve 62,02 milyon metrekare olmuştur. Konut dışı bina yapı izinleri ise aynı dönemde yüzde 6,9 artarak 18,09 milyon metrekare olarak gerçekleşmiştir.

Şekil.8 Alınan Yapı Ruhsatları Milyon Metrekare

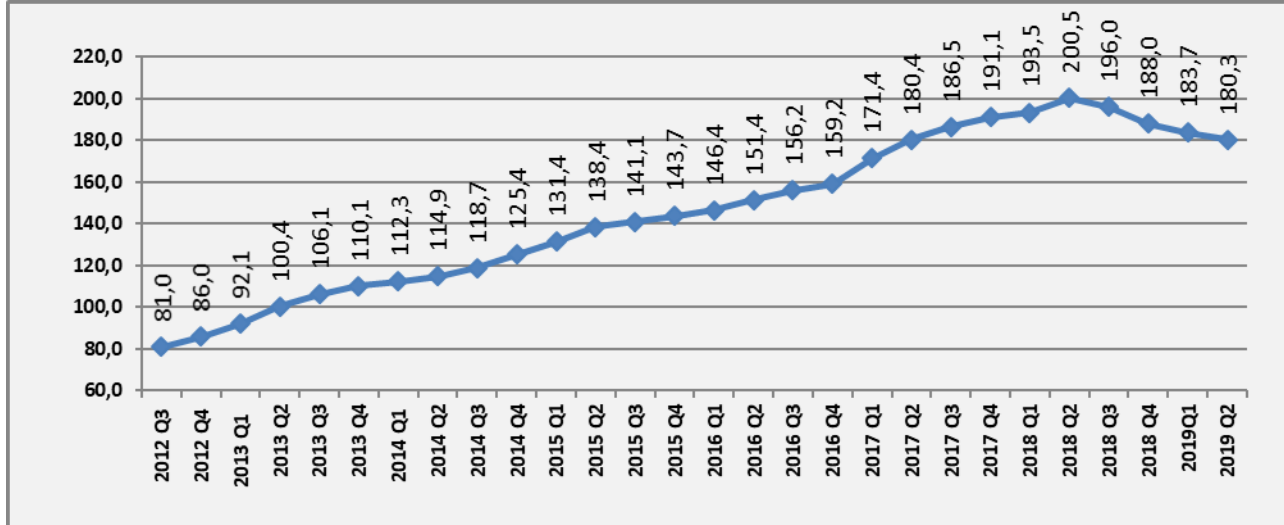

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Konut Kredileri Yılın İlk Yarısında Yüzde 10,1 Geriledi

Konut kredileri 2019 ilk yarısında yıllık olarak yüzde 10,1 küçülmüş ve 180,3 milyar TL'ye gerilemiştir. Konut kredisi aylık ortalama faiz oranı ise Haziran ayı sonu itibarıyla yüzde 2,06 olarak gerçekleşmiştir. Konut kredileri Türkiye'de 2000'li yılların ortasından itibaren konut sektörünün gelişmesinde en önemli araç olmuştur. Konut kredileri yıllar itibarıyla önemli artış göstermiştir. Ancak ilk kez 2018 yılının ortasından itibaren konut kredileri büyüklüğü gerilemeye başlamıştır. Gerileme 2019 yılı ilk yarısına kadar sürmüştür.

Şekil.9 Konut Kredileri Milyar Türk Lirası

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMELERİ SANAYİ

İnşaat Malzemesi Sanayi Üretimi Yılın İlk Yarısında Yüzde 20,3 Daraldı

İnşaat malzemeleri sanayi üretimi 2019 yılının Haziran ayında 2018 yılının Haziran ayına göre yüzde 21,2 daralmıştır. Böylece yeni yılın ilk yarısında tüm aylarda üretimde daralma yaşanmıştır.

2019 yılının ilk yarısında ise üretim yüzde 20,3 gerilemiştir. Bu dönemde yaklaşık beşte birlik bir üretim kaybı ortaya çıkmıştır. Bu gerilemede iç pazardaki keskin daralma etkili olmaya devam etmektedir. İhracattaki miktar artışı ise üretim kaybını telafi edememektedir.

2019 yılının Haziran ayında 22 alt sektörden 22'sinde de üretim geçen yılın aynı ayına göre gerilemiştir.

2019 yılının ilk yarısında ise 22 alt sektörün yine tamamında üretim bir önceki yılın ilk yarısına göre düşmüştür.

2019 yılının ilk yarısında üretimde en yüksek gerilemenin yaşandığı üç sektör yüzde 47,2 ile hazır beton sektörü, yüzde 45,8 ile fırınlanmış kilden inşaat malzemeleri ve yüzde 31,4 ile birleştirilmiş parke ve yer döşemeleridir.

Yılın ilk yarısında 2 sektörde üretim gerilemesi yüzde 40'ın, 1 sektörde yüzde 30'un ve 7 sektörde ise yüzde 20'nin üzerinde gerçekleşmiştir. Tek haneli gerileme yaşanan iki sektör ise düz camlar ile soğutma ve havalandırma donanımlarıdır.

Tablo.4– Sanayi Üretimi Büyüme
(Bir Önceki yılın aynı ayına ve dönemine göre – yüzde)

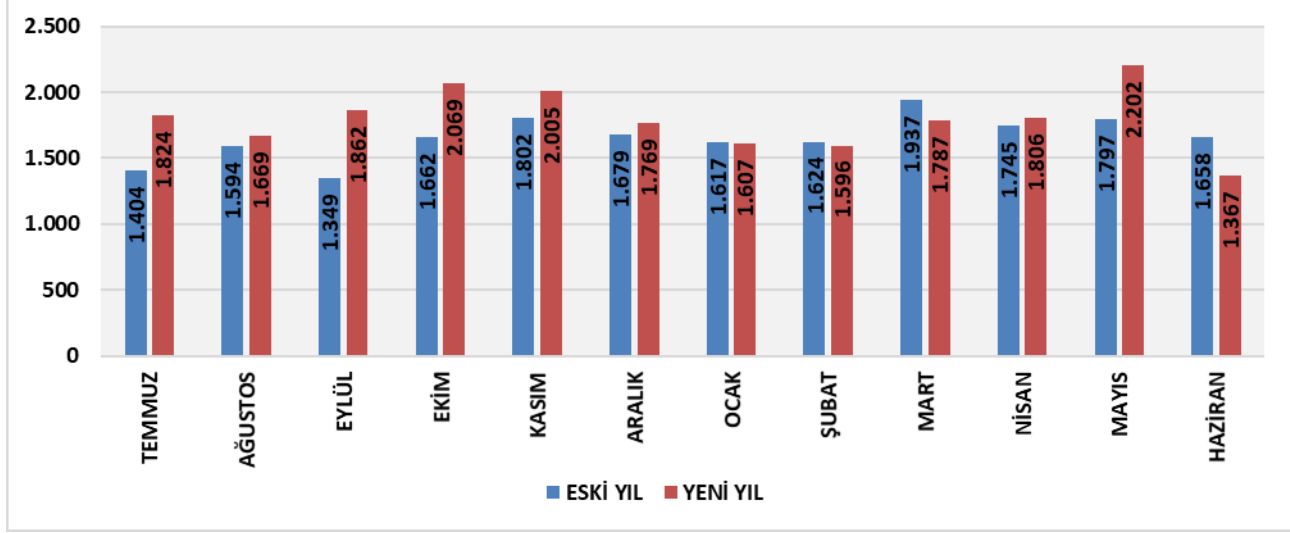
SEKTÖRLER	2019 Haziran	2019 Ocak- Haziran
Soğutma ve Havalandırma Donanımlarının İmalatı	-16,0	-1,6
Düz Cam İmalatı	-5,9	-6,7
Diğer musluk ve valf/vana imalatı	-14,7	-10,3
Seramik Sıhhi Ürünlerin İmalatı	-11,4	-11,1
Kilit ve Menteşe İmalatı	-22,7	-12,7
Taş ve Mermerin Kesilmesi, Şekil Verilmesi, Bitirilmesi	-16,6	-13,0
Metal Yapı ve Yapı Parçaları İmalatı	-17,9	-13,4
Seramik Karo ve Kaldırım Taşları İmalatı	-12,7	-16,3
Ana Demir ve Çelik Ürünleri İmalatı (İnşaat Demiri vb)	-15,1	-16,4
Çimento İmalatı	-14,3	-17,2
Boya, vernik ve benzeri kaplayıcı maddeler ile macun imalatı	-23,4	-18,8
Plastik İnşaat Malzemesi İmalatı	-27,4	-18,9
Çelikten Tüpler, Borular, İçi Boş Profiller Bağlantı Parça İmalatı	-13,9	-23,3
Diğer Bina Doğramacılığı ve Marangozluk Ürünlerinin İmalatı	-31,3	-23,5
Elektrikli Aydınlatma Ekiplerinin İmalatı	-28,6	-23,9
Metalden Kapı ve Pencere İmalatı	-27,6	-25,2
Kabloların İmalatı	-33,2	-26,9
Merkezi Isıtma Radyatörleri (Elektrikli Radyatörler Hariç), Sıcak Su Kazan İmalatı	-9,9	-27,1
İnşaat Amaçlı Beton Ürünlerin İmalatı	-38,6	-28,1
Birleştirilmiş Parke Yer Döşemelerinin İmalatı	-36,2	-31,4
Fırınlanmış Kilden Tuğla, Karo ve İnşaat Malzemeleri İmalatı	-45,0	-45,8
Hazır Beton İmalatı	-50,2	-47,2
İnşaat Malzemeleri	-21,2	-20,3

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

2019 Yılı Haziran Ayında İhracat Yüzde 17,5 Azaldı

Haziran ayında inşaat malzemeleri ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 17,5 azalmıştır. Gerilemenin ana nedeni Haziran ayındaki tatiller nedeniyle çalışma gün sayısının azalmış olmasıdır. Yılın ilk üç ayında sınırlı ölçüde gerileme gösteren inşaat malzemeleri ihracatı Nisan ve Mayıs aylarında artış göstermişti. Haziran ayında ise ihracat yüzde 17,5 azalarak 1,37 milyar dolara inmiştir. Böylece yılın en düşük aylık ihracatı gerçekleşmiştir. Haziran ayı inşaat malzemeleri sanayi ihracatı için istisna bir ay olmuştur.

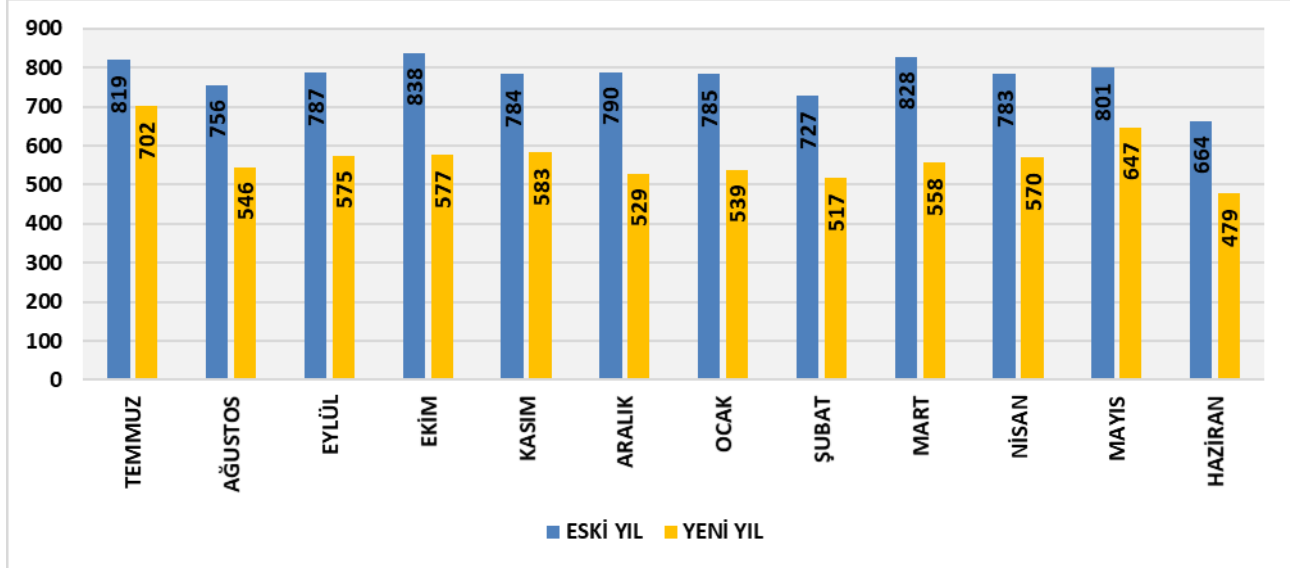
Şekil.10 – İnşaat Malzemeleri İhracatı (Aylık – Milyon Dolar)

2019 Yılı Haziran Ayında İthalat Yüzde 27,9 Geriledi

İnşaat malzemeleri ithalatında geçen yılın ikinci yarısında başlayan sert daralma yeni yılda da devam etmektedir. İthalat Nisan ayında yüzde 27,2, Mayıs ayında ise yüzde 19,2 düşmüştü. İthalat Haziran ayında ise geçen yılın Haziran ayına göre yüzde 27,9 düşerek 479 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İthalattaki sert düşüş aynı zamanda inşaat işlerindeki küçülmenin de halen sürmekte olduğunu göstermektedir. Yüksek döviz kurları da ithalat talebini halen önemli ölçüde sınırlamaktadır.

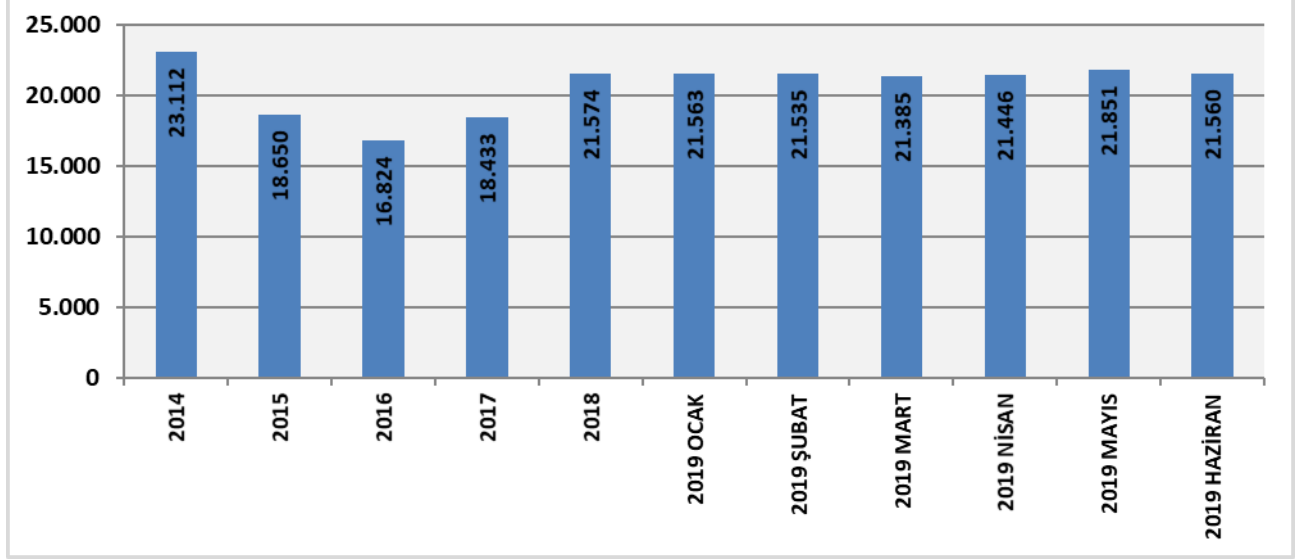
Şekil.11 – İnşaat Malzemeleri İthalatı (Aylık – Milyon Dolar)

Yıllık İlk Yarısında İhracat Yüzde 0,5 Geriledi

2019 yılının ilk yarısında inşaat malzemeleri ihracatı yüzde 0,5 azalarak 10,33 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2018 yılını 21,57 milyar dolar ihracat ile kapatan inşaat malzemeleri ihracatı yeni yılın ilk yarısında dalgalanmalar göstermiştir. Bu dalgalanmalar ardından 2018 Haziran-2019 Haziran aralığında yıllık ihracat 21,56 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Yıllık ihracat 2018 ihracat seviyesinin altına inmiştir. Haziran ayı ihracat performansı yıllık gelişmeyi de negatife çevirmiştir.

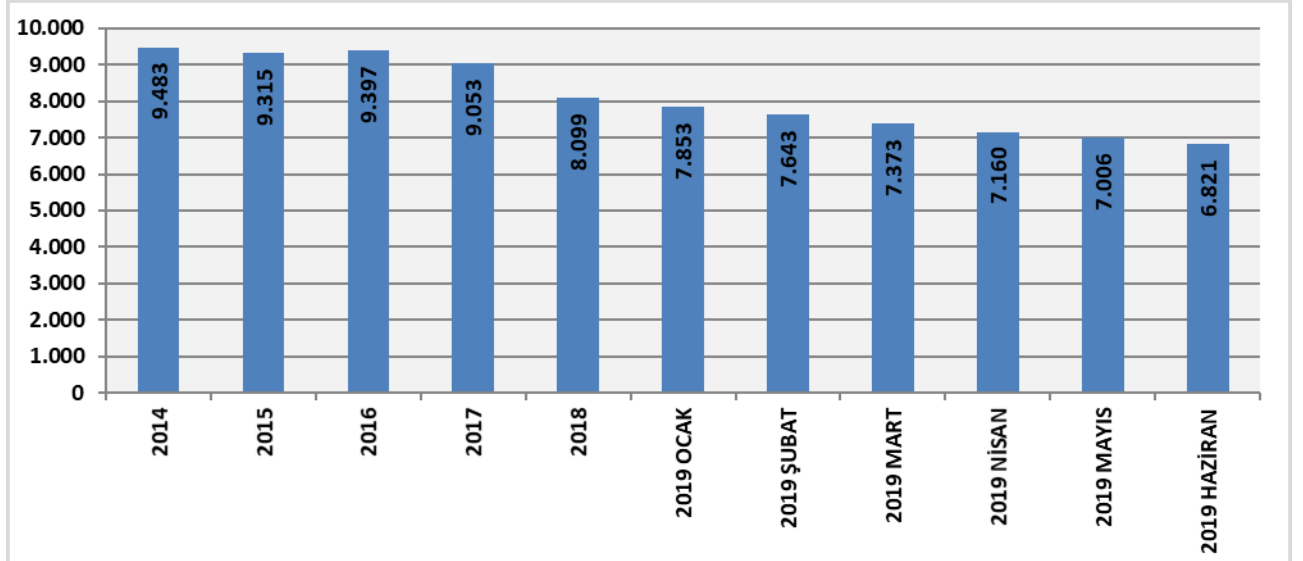
Şekil.12 – İnşaat Malzemeleri İhracatı (Yıllık – Milyon Dolar)

İnşaat Malzemeleri Yıllık İthalatında Düşüş Hızlandı

İnşaat malzemeleri ithalatı 2018 yılında önemli ölçüde gerilemiş ve 8,1 milyar dolara kadar inmişti. 2019 yılının ilk yarısında ise ithalattaki sert daralma hızlanarak sürmektedir. İlk altı ayda ithalat yüzde 27,9 gerileyerek 3,31 milyar dolara inmiştir. Böylece 2019 yılının ilk yarı sonunda yıllık ithalat 6,82 milyar dolar seviyesine kadar inmiştir.

Şekil.13 – İnşaat Malzemeleri İthalatı (Yıllık – Milyon Dolar)

Tablo.5 İnşaat Malzemeleri İhracatı
2018 -2019 milyon dolar

SEKTÖRLER	2018 Ocak- Haziran	2019 Ocak- Haziran	% DEĞ
BLOK MERMER	462,3	391,1	-15,4
ALÇI	24,8	31,1	25,3
ÇİMENTO	308,0	444,2	44,2
BOYA VERNİK	102,1	96,0	-5,9
YAPISAL KİMYA	233,3	221,3	-5,2
PLASTİK	457,1	472,6	3,4
AĞAÇ	262,0	263,1	0,4
AHŞAP MUTFAK BANYO MOBİLYASI	20,0	26,3	31,7
DUVAR KAĞIDI	6,0	8,1	34,0
İŞLENMİŞ TAŞLAR	472,1	460,7	-2,4
ALÇI ÇİMENTO BETON EŞYA	69,2	106,6	54,1
TUĞLA KİREMİT	3,9	3,9	0,3
SERAMİK KAPLAMA	306,7	315,0	2,7
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	128,1	135,7	5,9
DÜZ CAM YALITIM CAMI	144,9	179,4	23,8
DEMİR ÇELİK ÇUBUK PROFİL	2.554,5	2.359,9	-7,6
DEMİR ÇELİK BORU	782,2	712,0	-9,0
DEMİR ÇELİK İNŞAAT AKSAMI	548,9	637,8	16,2
DEMİR ÇELİK DİKENLİ TEL ÇİT	4,0	4,8	21,8
DEMİR ÇELİK TEL ÖRGÜ KAFES AĞ IZGARA	27,1	29,7	9,4
DEMİR ÇELİK VİDA CİVATA SOMUN	267,2	264,6	-0,9
DEMİR ÇELİK RADYATÖR	214,7	194,6	-9,4
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	31,3	32,9	5,3
ALÜMİNYUM İNŞAAT MALZEMELERİ VE AKSAMI	816,0	901,1	10,4
ALÜMİNYUM SAĞLIK GEREÇLERİ	1,0	1,2	16,3
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	228,2	222,2	-2,6
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	324,4	309,5	-4,6
ASANSÖR YÜRÜYEN MERDİVEN APRON KÖRÜĞÜ	41,4	47,4	14,5
MUSLUK VE VANALAR	171,6	195,0	13,6
ALARM CİHAZLARI	3,7	4,5	20,8
ELEKTRİK MALZEMELERİ	246,0	245,0	-0,4
YALITIMLI KABLOLAR	792,3	724,2	-8,6
SAYAÇLAR	21,2	25,9	22,3
AYDINLATMA CİHAZLARI	116,1	106,0	-8,7
PREFABRİK YAPILAR	108,6	80,1	-26,3
YALITIM	77,6	77,9	0,4
İNŞAAT MALZEMELERİ	10.379	10.331	-0,5

Çalışmada yer alan tüm dış ticaret verilerinin sayısal kaynağı Türkiye İstatistik Kurumu'dur.

Tablo.6 İnşaat Malzemeleri İthalatı
2018 -2019 milyon dolar

SEKTÖRLER	2018 Ocak- Haziran	2019 Ocak- Haziran	% DEĞ
BLOK MERMER	1,22	2,18	78,5
ALÇI	3,93	1,87	-52,3
ÇİMENTO	3,89	3,07	-21,1
BOYA VERNİK	230,4	189,5	-17,8
YAPISAL KİMYA	357,4	275,5	-22,9
PLASTİK	199,8	154,9	-22,5
AĞAÇ	131,9	35,1	-73,3
AHŞAP MUTFAK BANYO MOBİLYASI	9,1	3,8	-58,3
DUVAR KAĞIDI	5,8	2,9	-50,2
İŞLENMİŞ TAŞLAR	65,7	35,1	-46,5
ALÇI ÇİMENTO BETON EŞYA	18,2	8,4	-53,6
TUĞLA KİREMİT	0,66	0,29	-55,6
SERAMİK KAPLAMA	12,1	5,3	-56,3
SERAMİK SAĞLIK GEREÇLERİ	3,98	2,08	-47,7
DÜZ CAM YALITIM CAMI	121,7	81,2	-33,3
DEMİR ÇELİK ÇUBUK PROFİL	262,1	157,8	-39,8
DEMİR ÇELİK BORU	411,0	280,8	-31,7
DEMİR ÇELİK İNŞAAT AKSAMI	119,1	62,1	-47,9
DEMİR ÇELİK DİKENLİ TEL ÇİT	0,15	0,04	-73,9
DEMİR ÇELİK TEL ÖRGÜ KAFES AĞ IZGARA	9,3	3,8	-58,7
DEMİR ÇELİK VİDA CİVATA SOMUN	317,3	230,1	-27,5
DEMİR ÇELİK RADYATÖR	9,3	6,1	-34,2
DEMİR ÇELİK SAĞLIK GEREÇLERİ	6,30	3,34	-46,9
ALÜMİNYUM İNŞAAT MALZEMELERİ VE AKSAMI	369,0	303,1	-17,9
ALÜMİNYUM SAĞLIK GEREÇLERİ	0,08	0,06	-22,6
KİLİTLER VE DONANIM EŞYASI	121,4	85,2	-29,8
ISITMA VE SOĞUTMA CİHAZLARI	246,8	190,9	-22,6
ASANSÖR YÜRÜYEN MERDİVEN APRON KÖRÜĞÜ	110,2	58,7	-46,7
MUSLUK VE VANALAR	319,2	315,7	-1,1
ALARM CİHAZLARI	28,3	20,5	-27,7
ELEKTRİK MALZEMELERİ	631,4	460,1	-27,1
YALITIMLI KABLOLAR	210,9	157,6	-25,3
SAYAÇLAR	9,3	8,6	-7,1
AYDINLATMA CİHAZLARI	139,8	85,4	-38,9
PREFABRİK YAPILAR	6,94	3,73	-46,3
YALITIM	95,1	74,3	-21,8
İNŞAAT MALZEMELERİ	4.589	3.309	-27,9

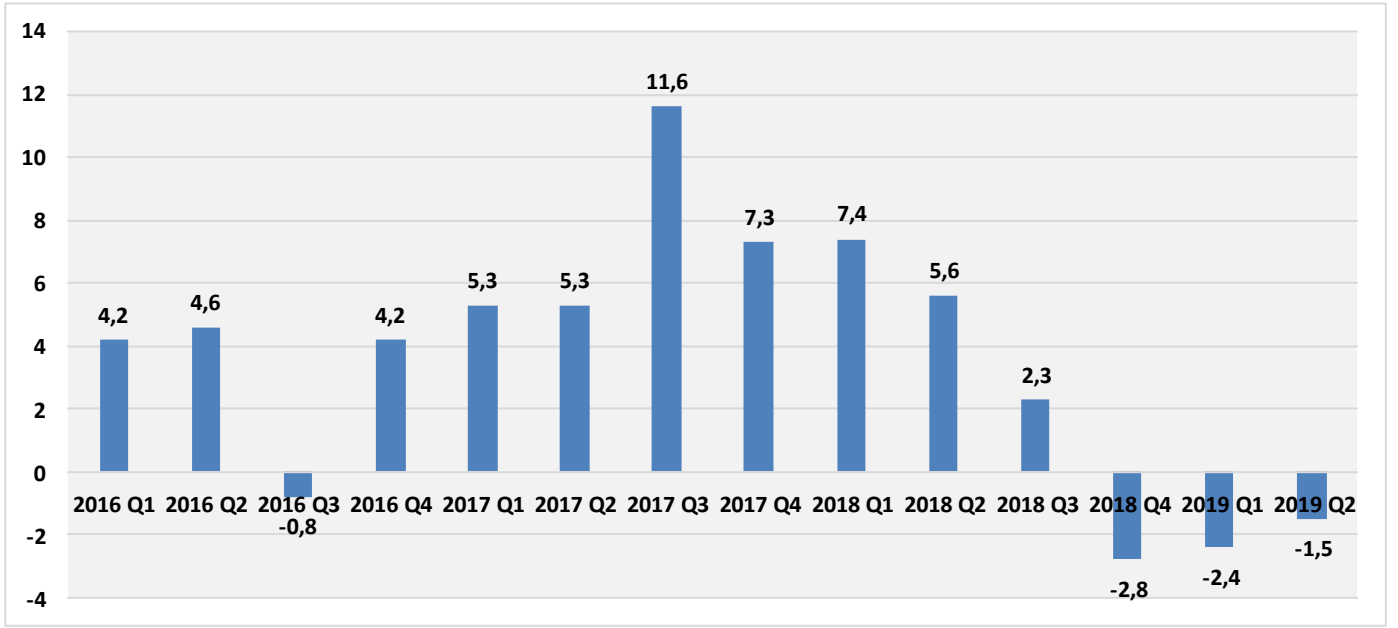
Gruplandırılmalar için uluslararası sınıflandırmalar kullanılmıştır. İnşaat malzemesi toplam verileri Çalışma Ekibi tarafından hesaplanmaktadır.

TÜRKİYE EKONOMİSİ

Türkiye Ekonomisi 2019 Yılı İkinci Çeyreğinde Yüzde 1,5 Küçüldü

Türkiye ekonomisi 2019 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 1,5 küçülmüştür. Hemen hemen tüm alt sektörlerde küçülmeler yaşanmıştır. Böylece 2018 yılı son çeyreği ardından ekonomi yeni yılın ilk iki çeyreğinde de daralmıştır. Ekonomide yılın üçüncü çeyreğinde de daralma ve son çeyreğinde ise sınırlı bir büyümeye beklenmektedir.

Şekil.14 Türkiye Ekonomisi Büyüme Çeyrek Dönemler Yüzde

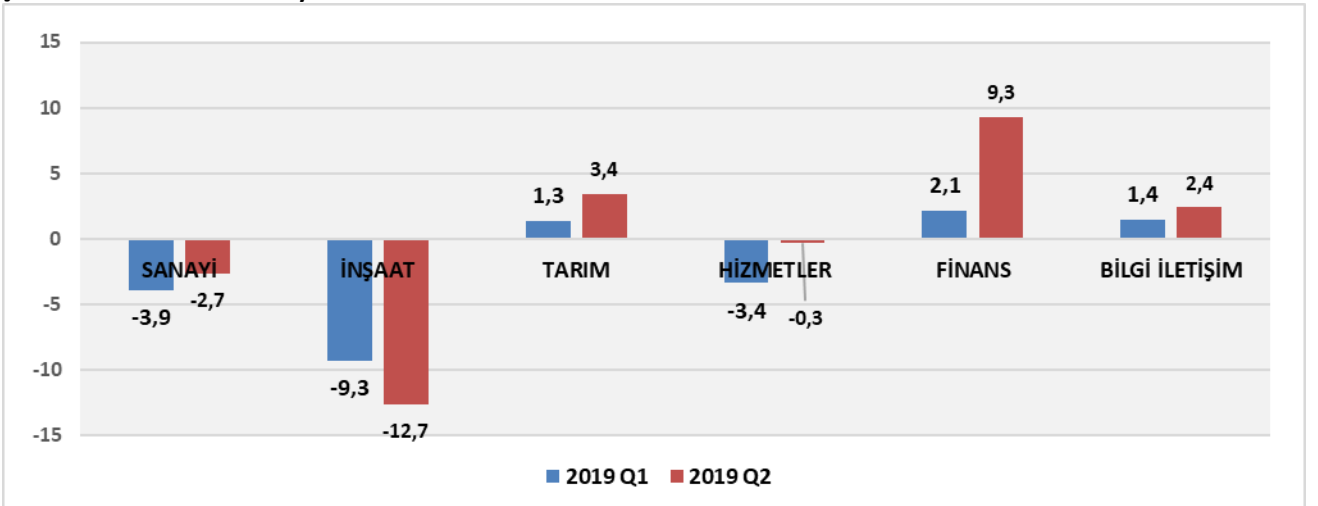

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Sanayi ve Hizmetler Sektörleri İkinci Çeyrekte Daraldı

Ekonominin yüzde 1,5 daraldığı 2019 yılı ikinci çeyreğinde sanayi sektörü yüzde 2,7 ve hizmetler sektörü ise yüzde 0,3 daralmıştır. Böylece inşaat ile ekonominin ağırlıklı üç sektörü ikinci çeyreği de küçülme ile kapatmıştır.

Şekil.15 Alt Sektörlerde Büyüme 2019

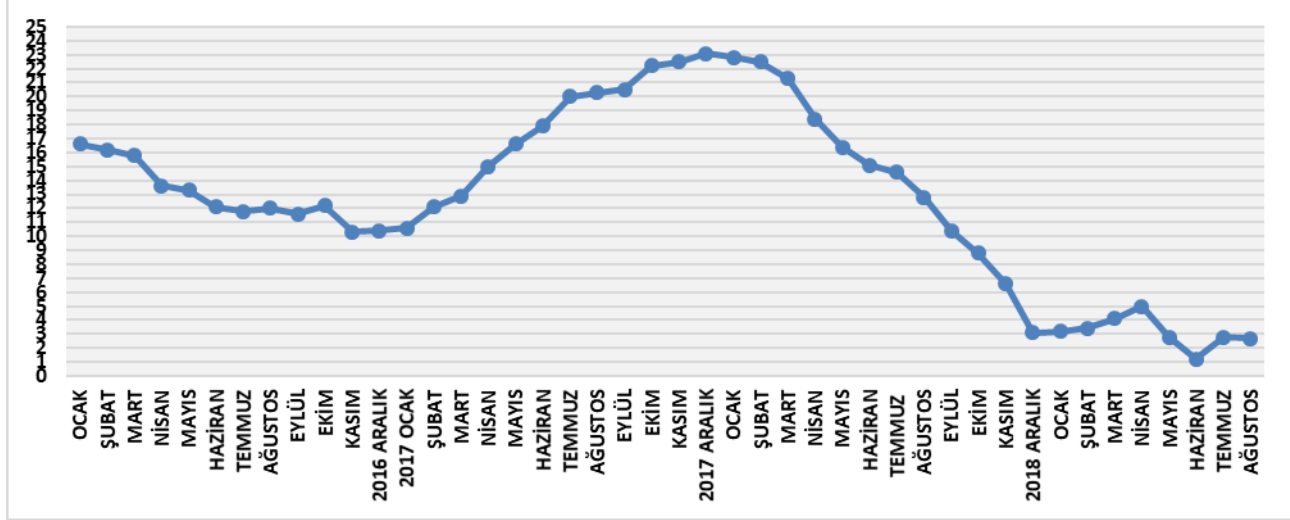

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Banka Kredilerinde Büyüme Zayıf Gerçekleşiyor

Türkiye ekonomisinde büyüme ve iktisadi faaliyetlerin canlılığı için banka kredilerinde büyüme önem taşımaktadır. Yıllık ortalama yüzde 15-20 arası kredi büyümesi dengeli ve enflasyonist olmayan bir ekonomik büyüme için gereklidir. 2018 yılında yaşanan finansal şoklar ardından banka kredilerinde büyüme hızla yavaşlamıştır. Ağustos ayı itibariyle kur etkilerinden arındırılmış yıllık kredi büyümesi yüzde 2,7 olarak gerçekleşmiştir. Geri dönmeyen krediler ve takipteki alacaklar sorunu nedeniyle bankalar yeni kredi verememektedir. Bu da ekonomik büyümeyi olumsuz etkilemektedir.

Şekil.16 Banka Kredilerinde Yıllık Büyüme Yüzde (Kur Etkilerinden Arındırılmış)

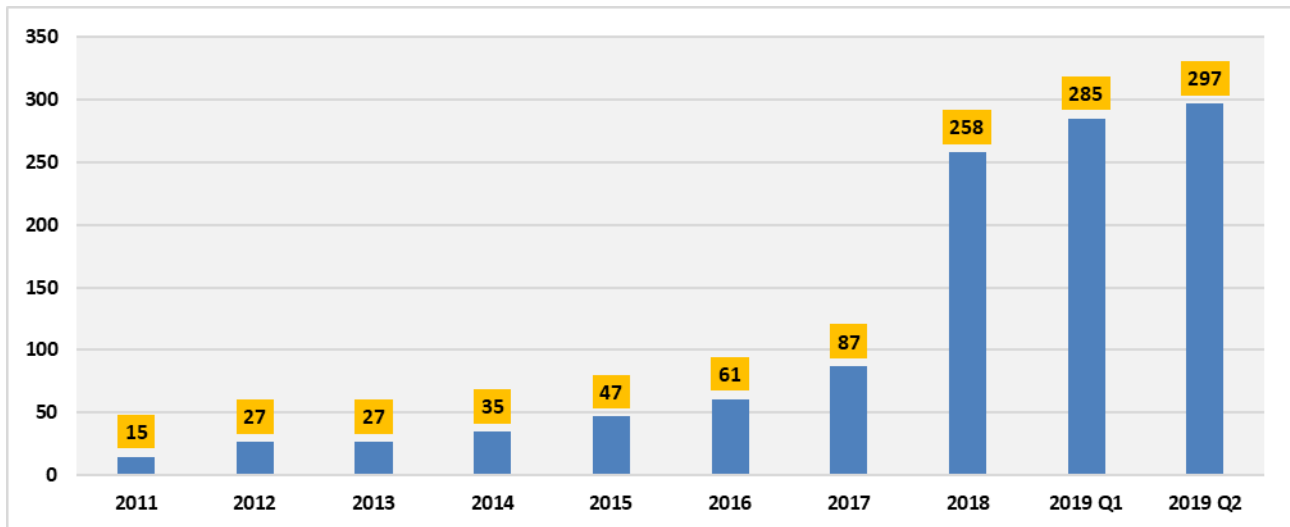

Kaynak: TC. Merkez Bankası

Takipteki Krediler 297 Milyar Türk Lirası'na Ulaştı

Bankacılık sektöründe geri dönmeyen krediler ile takibe alınan kredilerde artış yaşanmaya devam etmektedir. Takibe alınan krediler 2019 yılı Haziran ayı sonunda 297 milyar Türk Lirası'na ulaşmıştır. 2018 Ağustos ayında yaşanan finansal şoklar ardından çok sayıda firmanın mali yapısı bozulmuştur. Ayrıca ekonomideki yavaşlama ile nakit akışları da azalmıştır. Bu nedenle takipteki krediler artmaktadır ve bu kredilerin önemli bir bölümü yeniden yapılandırma ihtiyacı duymaktadır.

Şekil.17 Bankacılık Sektöründe Takipteki Krediler Milyar Türk Lirası

Kaynak: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

Ekonomik Güven Endeksinde Toparlanma

Ağustos ayı itibariyle ekonomik güven endeksi 2019 yılının en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Reel kesim, tüketici ve sektörlerin güven endekslerinden üretilen ekonomik güven endeksi kademeli bir toparlanma içinde bulunmaktadır. Ağustos ayında da toparlanma sürmüştür. Ancak ekonomide güven halen oldukça düşük seviyededir ve pozitif güveni yansıtan 100 puanın altında kalınmaktadır. Ekonomide güvenin pozitive dönmesi için büyümeye geçiş ile mali göstergelerde kalıcı istikrara ulaşılması gereklidir.

Şekil.18 Ekonomik Güven Endeksi

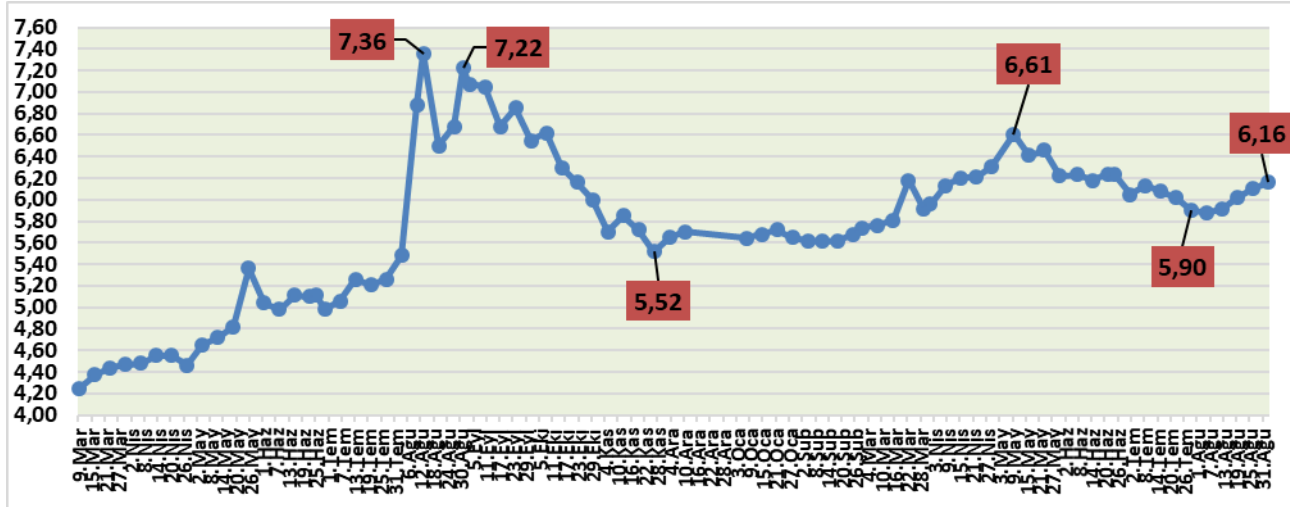

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu

Riskler Geri Döndü, Türk Lirası Değer Kaybediyor

Temmuz ve Ağustos ayının ilk yarısında yaşanan göreceli istikrar ardından Türk lirası yeniden değer kaybı baskısı ile karşı karşıya kalmaktadır. Türk lirasında değer kaybı baskısı yaratan riskler özellikle eylül ayı ile geri dönmektedir. ABD ile ilişkiler ve Suriye konusu en önemli riskleri oluşturmaktadır. Ekonomide ise yapılan zamlar ile enflasyon yeniden birikmektedir. Ayrıca TC. Merkez Bankası'nın eylül ayında da yüksek oranı bir faiz indirimi yapması beklenmektedir. Bunlara bağlı olarak Türk lirası değer kaybetmeye devam edecektir.

Şekil.19 Türk Lirası Sepet Kur

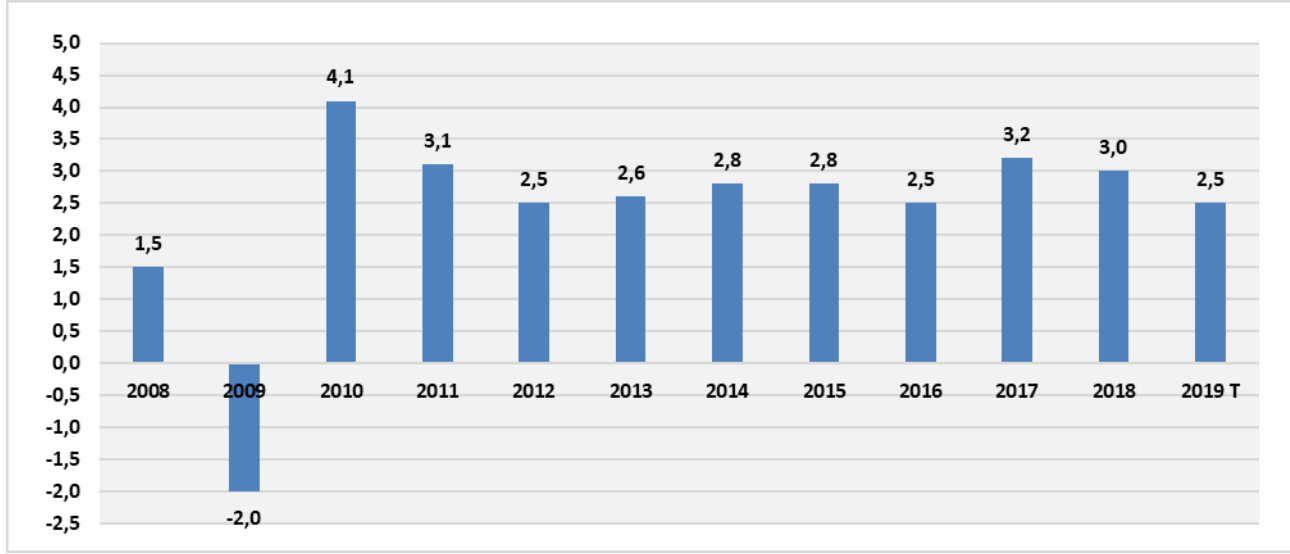
Kaynak: T.C. Merkez Bankası Verilerinden Hesaplanmıştır

DÜNYA EKONOMİSİ

Dünya Ekonomisinde Büyüme Zayıflıyor

Dünya ekonomisinde 2012-2016 arasında ortalama yüzde 2,6 büyüme yaşanmış ve oldukça zayıf bir ekonomik büyüme performansı gerçekleşmiştir. Dünya ekonomisinde büyüme 2017 yılında yüzde 3,2 ve 2018 yılında yüzde 3,0 olarak gerçekleşmiş ve iyi bir performans yaşanmıştır. Dünya ekonomisi 2019 yılının ilk yarısında ise önemli ölçüde ivme kaybetmeye başlamıştır. Dünya ekonomisinin de büyüme yüzde 2,5 ile 2012-2016 arasındaki zayıf döneme yaklaşmaktadır. İlave olarak küresel ekonomide yaşanan bu zayıflamanın bir resesyona dönüşme endişesi de artmaktadır.

Şekil.20 Dünya Ekonomisinde Büyüme Yüzde

Kaynak: IMF World Economic Outlook Temmuz 2019

2019 Yılında Dünya Mal Ticareti Büyümeyebilir

2019 yılının ilk yarısında dünya mal ticareti yüzde 2,4 daralmıştır. Ticarete korumacılık önlemleri ve küresel ekonomide yavaşlama mal ticaretinde daralmaya neden olmaktadır. Bu eğilimin sürmesi durumunda 2019 yılında dünya mal ticaretinin 2018 yılı ile aynı gerçekleşmesi beklenmektedir. Ticarete durağanlaşma ihracatta rekabeti zorlaştırmaktadır.

Tablo.7 Dünya Mal Ticareti

	2017	2018	2019 ÖNGÖRÜ
MAL TİCARETİ MİLYAR DOLAR	17.198	18.920	18.920
MAL TİCARETİ BÜYÜME YÜZDE DEĞER BAZINDA	7,8	10,0	0,0
MAL TİCARETİ BÜYÜME YÜZDE MİKTAR BAZINDA	4,6	3,0	2,0

Kaynak: Dünya Ticaret Örgütü, Ağustos 2019

Ekonomik Yavaşlamaya Karşı Küresel Para Politikaları Genişliyor

Ticarete korumacılık önlemleri ile diğer belirsizliklerin yarattığı ekonomideki yavaşlamaya karşı küresel para politikaları yeniden genişlemeye başlamıştır. ABD Merkez Bankası FED’den yeni faiz indirimleri beklenmektedir. Ayrıca FED bilanço daraltmasına Temmuz ayı itibariyle son vermiştir. Avrupa Merkez Bankası Eylül ayında yeni bir parasal genişleme programına başlayacaktır. Düşük de olsa faiz indirme olasılığı da bulunmaktadır. Çin Merkez Bankası da 2015 yılından sonra ilk kez faiz indirimine gitmiştir. Genişletici para politikaları sürecektir ve küresel faiz oranları düşük kalacaktır.

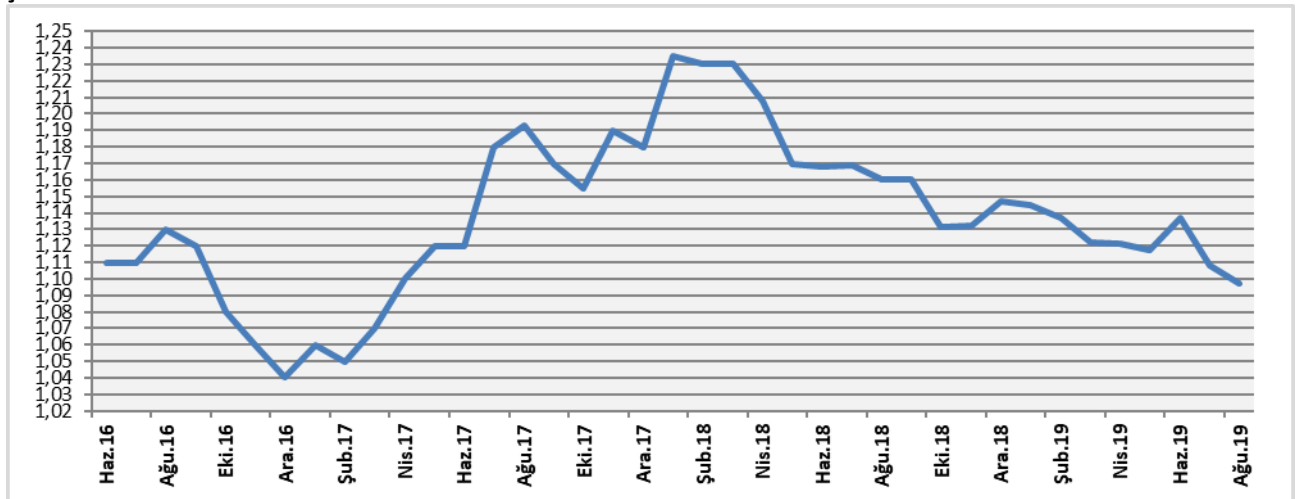
Şekil.21 Küresel Para Politikaları

ABD MERKEZ BANKASI	AVRUPA MERKEZ BANKASI	ÇİN MERKEZ BANKASI
FAİZ İNDİRİMİ + BİLANÇO DARALTMAYI ERKEN BİTİRDİ	YENİDEN PARASAL GENİŞLEME + FAİZ İNDİRİMİ	FAİZ İNDİRİMLERİ

Euro Dolar Paritesi 1,10’ın Altına İniyor

Avrupa Birliği’nde ekonomik yavaşlama, Almanya’da ortaya çıkan resesyon riski, Avrupa Merkez Bankası’nın yeni parasal genişleme programına başlayacak olması ve en önemlisi Büyük Britanya’nın Avrupa Birliği’nden anlaşmasız ayrılma olasılığının artması sonucu olarak Euro zayıflamaktadır. Bu şartlar değişmedikçe Euro zayıf kalmaya devam edecektir.

Şekil.22 Euro Dolar Paritesi

Kaynak: Avrupa Merkez Bankası

DÜNYA İNŞAAT SEKTÖRÜ

ABD’de Konut İnşaat Harcamaları Durağanlaştı

ABD’de yıllık konut ve konut dışı inşaat harcamaları 2018 yılı ikinci çeyreği sonunda 1,32 trilyon dolar ile en yüksek seviyesine ulaşmış, daha zayıflamaya başlayarak 2019 yılının ikinci yarısında 1,29 trilyon dolar seviyesinden kapatmıştır. İnşaat harcamaları yeni yılda durağanlaşmıştır. Haziran ayı itibariyle konut inşaat harcamaları 507 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. İnşaat harcamalarının konut tarafında zayıflama daha kuvvetlidir. Konut dışı bina ve alt yapı inşaatları harcamalarında ise yeni yılda artış yaşanmaktadır.

Tablo.8 ABD İnşaat Harcamaları (Yıllık Milyar Dolar)

DÖNEM	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA VE ALT YAPI İNŞAATI	TOPLAM İNŞAAT
2015 Q4	439	685	1.124
2016 Q4	481	712	1.192
2017 Q2	519	700	1.219
2017 Q4	523	740	1.263
2018 Q1	540	747	1.287
2018 Q2	568	749	1.317
2018 Q3	532	758	1.290
2018 Q4	533	743	1.276
2019 Q1	521	778	1.299
2019 MAYIS	510	793	1.303
2019 HAZİRAN	507	780	1.287

Kaynak: US Bureau Of Census

ABD’de Konut Sektörü Verileri Dalgalanma Gösteriyor

ABD’de konut sektörü verileri yeni yılda dalgalanma göstermektedir. 2019 yılının ilk yarısındaki göstergelere göre yeni ev satışları ilk çeyrekte artmış, ikinci çeyrekte ise düşmüştür. Mevcut ev satışları da 2019 yılının ilk çeyreğinde gerilemiş, ikinci çeyrekte ise artmıştır. Konut fiyatları ise artış eğilimi içinde olmakla birlikte artış hızı önemli ölçüde yavaşlamıştır.

Tablo.9 ABD Konut Sektörü

DÖNEM	YENİ EV SATIŞLARI AYLIK (BİN)	MEVCUT EV SATIŞLARI YILLIK (BİN)	KONUT FİYAT ENDEKSİ CS 20
2015 Q4	540	5.450	182,5
2016 Q4	551	5.510	192,3
2017 Q4	636	5.560	204,5
2018 Q2	612	5.380	213,6
2018 Q4	625	4.990	212,9
2019 Q1	723	5.210	214,1
2019 NİSAN	679	5.190	215,7
2019 MAYIS	604	5.340	216,0
2019 HAZİRAN	728	5.288	216,2
2019 TEMMUZ	635	5.420	

Kaynak: US National Association of Realtors, US Bureau of Census, S&P Case Shiller Index,

Euro Alanında İnşaat Harcamaları İkinci Çeyrekte Yüzde 2,0 Büyüdü

Euro bölgesi inşaat harcamaları 2019 yılının ilk çeyrek döneminde yeniden ivme kazanmıştı. Yılın ikinci çeyreğinde ise inşaat harcamalarında büyüme yavaşlamış ve yüzde 2,0 olarak gerçekleşmiştir. Büyüme ivmesi ikinci çeyrekte zayıflamıştır. İkinci çeyrekte konut inşaat harcamaları yüzde 2,1, konut dışı inşaat harcamaları ise yüzde 2,4 büyümüştür.

Tablo.10 Euro Bölgesi İnşaat Harcamaları Büyüme Değişim (Yüzde)

DÖNEM	TOPLAM İNŞAAT SEKTÖRÜ	KONUT İNŞAATI	KONUT DIŞI BİNA İNŞAATI
2015 Q4	0,6	1,1	-1,4
2016 Q4	2,3	1,8	4,2
2017 Q1	2,0	2,1	3,4
2017 Q2	3,9	4,2	3,1
2017 Q3	2,8	3,6	1,4
2017 Q4	2,9	3,4	1,6
2018 Q1	2,6	3,3	-0,6
2018 Q2	1,6	2,2	3,0
2018 Q3	2,4	2,5	4,3
2018 Q4	1,9	1,0	4,0
2019 Q1	4,5	4,0	8,5
2019 Q2	2,0	2,1	2,4

Kaynak: Eurostat

2019 Yılı Ağustos Ayında İnşaat Malzemesi Fiyatları Geriledi

İnşaat malzemeleri fiyatları Temmuz ayında sınırlı ölçüde geriledikten sonra Ağustos ayında da gerilemiş ve gerileme daha yüksek oranlarda gerçekleşmiştir. Küresel ekonomide ticarete korumacılık ve yavaşlama endişeleri ile Ağustos ayında emtia fiyatları zayıflarken inşaat malzemeleri fiyatları da Ağustos ayında düşmüştür.

Tablo.11 İnşaat Malzemesi Fiyatları

DÖNEM	İNŞAAT DEMİRİ TON/ DOLAR	BAKIR 100 LIBRE/ DOLAR	DÜZ KERESTE 2,36 M3/DOLAR
2013 ARALIK	643	331,40	379
2014 ARALIK	535	285,00	385
2015 ARALIK	374	211,20	316
2016 ARALIK	449	247,60	360
2017 ARALIK	551	328,00	451
2018 HAZİRAN	548	296,50	555
2018 ARALIK	467	267,80	323
2019 MART	482	290,65	340
2019 HAZİRAN	465	267,61	335
2019 TEMMUZ	455	265,67	330
2019 AĞUSTOS	440	253,30	320

Kaynak: Platts-Mc Graw Hill Financial, National Association of Home Builders, COMEX,

“ÖZEL BÖLÜM”

DÜNYANIN EN BÜYÜK 250 ULUSLARARASI MÜTEAHHİDİ 2018

Uluslararası inşaat sektörü dergisi ENR (Engineering News Record), müteahhitlerin bir önceki yılda ülkeleri dışındaki faaliyetlerinden elde ettikleri gelirleri esas alarak yayımladığı ‘Dünyanın En Büyük 250 Uluslararası Müteahhidi’ 2018 yılı listesini açıklamıştır.

2018 yılı verileri, küresel ekonomik belirsizlikten en çok etkilenen sektörlerden olan inşaat sektöründe zayıf performansın devam ettiğini ortaya koymuştur. Uluslararası inşaat pazarında 2017 yılında gözlenen kırırdanma küresel pazar yönünü yeniden yukarıya çeviriyor beklentileri yaratmıştı. Ancak ENR verilerine göre; 2018 yılında uluslararası inşaat pazarının büyüklüğü sadece yüzde 1’lik artışla 482,4 milyar dolardan 487,3 milyar dolara çıkmıştır. Küresel pazarın büyüklüğü, en canlı yılların yaşandığı 2012–2014 döneminde 500-544 milyar dolar arasında gerçekleşmişti.

2018 yılında ilk 250 firma içinde Türkiye performansını koruyarak sıralamada yine ikinci sırada yer almayı başarmıştır. ENR listesindeki Türk firmalarının sayısı 2018 yılında 44 olmuştur. Bu sayı 2017 yılında 46 olarak gerçekleşmişti. Listedeki Türk firmalarının toplam iş hacmi ise 2017 yılında 23,2 milyar dolar iken 2018 yılında 22,42 milyar dolara inmiştir. Pazar payı ise 2017 yılında yüzde 2,8 iken 2018 yılında yüzde 4,6 olarak gerçekleşmiştir.

Türk müteahhitlerinin bölgesel gelirlerdeki payı ana pazarlar olan Ortadoğu’da yüzde 9,7’den yüzde 10,4’e yükselirken, Asya’da yüzde 4,0’ten yüzde 2,1’e gerilemiştir. Firmaların pazar payı, Afrika’da çok değişmeyerek yüzde 5,6 olurken, Avrupa’da ise sınırlı artışla yüzde 7,0’ye ulaşmıştır.

Türk müteahhitleri yurtiçinde artan zorluklar nedeniyle yurtdışına daha çok yoğunlaşmış ve bu pazarlarda 2019 yılı Ocak-Temmuz döneminde 5,6 milyar dolar tutarında toplam 130 proje üstlenmiştir. Böylece yurtdışı müteahhitlik hizmetlerimiz kapsamında bugüne kadar 124 ülkede 386 milyar dolar tutarında 9 bin 782 projeye ulaşılmıştır.

Tablo.12 Dünyanın En Büyük Müteahhitlik Firmaları Arasında Türk Firmalarının Yeri

YILLAR	250 İÇİNDE TÜRK FİRMA SAYISI	FİRMA SAYISI İTİBARIYLA TÜRKİYE’NİN SIRALAMASI
2010	31	2.
2011	33	2.
2012	38	2.
2013	42	2.
2014	43	2.
2015	40	2.
2016	46	2.
2017	46	2.
2018	44	2.

Kaynak: Engineering News Record

TÜRK YAPI SEKTÖRÜNÜN LİDER YAPI FUARI

43. TURKEY BUILD
YAPI
FUARI
İSTANBUL

YAPI, İNŞAAT MALZEMELERİ VE TEKNOLOJİLERİ

18 - 22 NİSAN 2020

TÜYAP - BÜYÜKÇEKMECE

www.yapifuari.com.tr | www.turkeybuild.com.tr

yapifuariturkeybuild

yapiturkeybuild

yapiturkeybuild

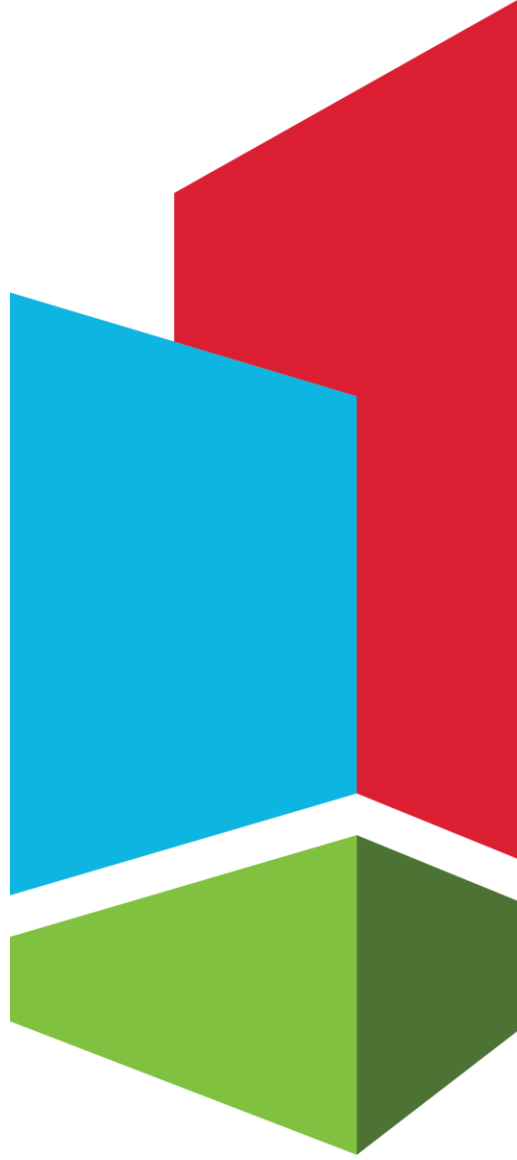
yapiturkeybuild

TURKEY

FUAR
EXHIBITIONS

TÜRKİYE İNŞAAT MALZEMESİ SANAYİCİLERİ DERNEĞİ

www.imsad.org / info@imsad.org

TEL: +90 216 322 23 00